

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2017 m. birželio 20 d.

Kova su prekyba žmonėmis Pietų ir Pietryčių Azijoje: būtini nauji prioritetai, – sako ES auditoriai

ES kovos su prekyba žmonėmis Pietų ir Pietryčių Azijoje politika turėtų būti labiau pritaikyta regiono poreikiams ir reikia nustatyti naujus prioritetus, teigiama naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje.

Europos Sąjungoje prekybos žmonėmis klausimas yra ypač opus, nes tai patrauklus regionas iš labai įvairių šalių atvykstančioms nusikaltimo aukoms. Nors kova su prekyba žmonėmis išlieka valstybių narių atsakomybė, ES taip pat yra įsipareigojusi ją panaikinti ir šioje kovoje remia valstybes nares.

Auditoriai išnagrinėjo, kiek veiksminga kovojant su prekyba žmonėmis Pietų ir Pietryčių Azijoje buvo 2009–2015 m. teikta ES parama, kuri sudarė 31 milijoną eurų. Azija, daugiausia gyventojų pasaulyje turintis regionas, yra svarbus transregioninės prekybos žmonėmis aukų kilmės regionas.

Jie nustatė, kad nežiūrint į tai, kad ES kovos su prekyba žmonėmis politikos sistema numato visapusišką metodą, kai kurie aspektai dar nėra visiškai išplėtoti ar pritaikyti regionams. Ypač naudingi dialogai dėl žmogaus teisių, tačiau ir kitos priemonės apima paramą regioniniams forumams. Vis dėlto iki šiol nebuvo sudaryta jokių naujų ES ir kurių nors Pietų ir Pietryčių Azijos šalių partnerysčių, skirtų kovai su prekyba žmonėmis.

“Prekyba žmonėmis yra labai pelninga nusikalstama veikla, šiurkštus žmogaus teisių pažeidimas ir grėsmė pasauliniam saugumui, – pasakė Bettina Jakobsen, už ataskaitą atsakinga Europos Audito Rūmų narė. – ES turi geriau nustatyti prioritetus, kaip ir kur ji panaudos turimus išteklius užtikrindama, kad veiklos lygis atitiktų jos finansinius įsipareigojimus.”

Vykdam daugumą išnagrinėtų projektų gauta teigiamų rezultatų, nors susirūpinimą kėlė tvarumas. Nuo 2009 m. kova su prekyba žmonėmis regionuose iš esmės pagerėjo, nors ir yra didelių skirtumų tarp šalių. Tačiau auditoriai teigia, kad sudėtinga bendrą plėtrą susieti su rezultatais, gautais vykdant ES veiksmus.

Auditoriai pateikia keletą rekomendacijų Europos Komisijai ir Europos išorės veiksmy tarnybai dėl to, kaip kovos su prekyba žmonėmis strateginę programą padaryti aktualesnę Pietų ir Pietryčių Azijoje ir optimizuoti projektų poveikį:

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų priimtos specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visą ataskaitą rasite čia www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams Tel. (+352) 4398 47063 Mob. tel. (+352) 691 55 30 63
Damijan Fišer – atstovas spaudai Tel. (+352) 4398 45410 Mob. tel. (+352) 621 55 22 24
12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg
E. paštas: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

- atnaujinti prioritetus, atsižvelgiant į iki šiol pasiektus rezultatus ir prekybos žmonėmis paplitimą atskirose šalyse / regionuose;
- užtikrinti, kad būtų galima gauti pakankamus ir palyginamus duomenis apie remiamą kovos su prekyba žmonėmis veiklą;
- parengti aiškius tikslus ir tikslines vertes, pagal kuriuos galėtų būti suformuluotos išsamesnės veiklos gairės;
- nustatyti, kurių tikslų geriau siekti vykdant projektus ir kurių taikant kitas priemones;
- įtraukti atrankos kriterijus, padedančius taikyti visapusišką metodą ir suteikiančius galimybę pasiekti sąveiką ir sinergiją tarp projektų ir kitų priemonių;
- įvertinti, kokios rūšies ir dydžio dotacijos geriausiai atitinka šalies pilietinės visuomenės galią ir gebėjimus;
- užtikrinti, kad numatomi rezultatai būtų realistiški laiko, biudžeto ir partnerių gebėjimų atžvilgiu, daugiau dėmesio skiriant tvarumui.

Pastabos leidėjams

Prekyba žmonėmis apima asmenų verbavimą, gabenimą, perdavimą, apgyvendinimą arba priėmimą naudojant jėgą, sukčiavimą arba prievartą išnaudojimo tikslais. Dauguma jos aukų yra moterys ir mergaitės. Labiausiai paplitusios išnaudojimo formos yra prievartinis darbas ir seksualinis išnaudojimas, po kurių eina vaikų darbas, organų išėmimas ir priverstinė santuoka.

Europolas vertina, kad metinės pajamos iš prekybos žmonėmis sudaro daugiau kaip 29 milijardus eurų. Nors dėl nepakankamų patikimų statistinių duomenų sudėtinga nustatyti, koks yra prekybos žmonėmis mastas, vertinama, kad į šiuolaikinės vergijos sąlygas yra pakliuvę 46 milijonai žmonių.

Lisabonos sutartimi buvo sustiprintas Europos Komisijos vaidmuo koordinuojant ir valdant ES atsaką į prekybą žmonėmis. 2011 m. buvo priimta direktyva ir netrukus po to buvo paskelbta prekybos žmonėmis strategija 2012–2016 m. Šią strategiją papildė keletas kitų politikos dokumentų, kurie sudaro ES kovos su prekyba žmonėmis metodą. Laikotarpio po 2016 m. kovos su prekyba žmonėmis strategija dar nėra pateikta.

- **Projektų, kurių tikslai ir rodikliai buvo suformuluoti nepakankamai, pavyzdžiai**

Projekte Filipinuose buvo sprendžiami klausimai, susiję su smurtu šeimoje ir prekyba žmonėmis nepasiturinčiose miestų bendruomenėse. Jame buvo nustatyti bendri tikslai „prisidėti prie valdymo aplinkos, kurioje orientuojamasi į žmogaus teises [...]“ ir „padidinti moterų gebėjimus apginti savo teises“. Šie tikslai yra nepakankamai išmatuojami ar konkretūs.

Projekte Indijoje buvo nustatytas rodiklis „sumažinti vidutinės emigracijos sąnaudas darbininkui“. Tačiau tuo metu, kai buvo teikiamas pasiūlymas, vidutinės emigracijos sąnaudos galėjo būti tik labai apytiksliai įvertintos remiantis 2008 m. tyrimu, kurį atliko kita agentūra, ir pavieniais pavyzdžiais paremtais įrodymais.

- **Nepakankamos atsakomybės / įsipareigojimo pavyzdžiai**

Projekto Indonezijoje tikslas buvo padėti įgyvendinti nacionalinį kovos su neteisėta prekyba planą. Susitikimai su aukšto lygio valdžios institucijų pareigūnais neįvyko kaip buvo numatyta dėl politinio įsipareigojimo nebuvimo ir turėjo būti pakeisti susitikimais su vietos bendruomenės lygmens pareigūnais.

Projekto Bangladeše tikslas buvo spręsti vaikų migravimo iš kaimo į miesto vietoves problemą. Tačiau valdžios institucijos neaktyvino vaikų registravimo programinės įrangos iki pat projekto pabaigos.

Specialioji ataskaita Nr. 9/2017 „ES parama kovai su prekyba žmonėmis Pietų ir Pietryčių Azijoje“ yra pateikta Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu) 23 ES kalbomis.

DRAUDIMAS. Neskelbti iki 2017 m. birželio 20 d. (antradienio), 00.01 val.

Specialioji ataskaita Nr. 9/2017 „ES parama kovai su prekyba žmonėmis Pietų ir Pietryčių Azijoje“ bus pateikta Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu) 23 ES kalbomis 2017 m. birželio 20 d. (antradienį), 00.01 val.